

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ศึกษาปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 เขต โดยมีประชากรให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต จำนวน 50 คน ครูที่ทำหน้าที่ ประกันคุณภาพของสถานศึกษา จำนวน 50 คน ครูที่ทำงานในสถานศึกษาจำนวน 385 คน ที่ปฏิบัติงาน ในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร 50 เขต รวม จำนวน 485 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม คือ

1.2.1 ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต จำนวน 50 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan , 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน

1.2.2 ครูที่ทำหน้าที่ประกันคุณภาพของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานครจำนวน 50 เขต กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้จำนวน 44 คน

1.2.3 ครูที่ทำงานในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร จำนวน

368 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 191 คน
รวมได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 279 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ประเภทประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนคน		หมายเหตุ
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
1.	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	50	44	
2.	ครูที่ทำประกันของสถานศึกษา	50	44	
3.	ครูที่ทำงานในสถานศึกษา	385	191	
รวม		485	279	

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพข้อมูลส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับ ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำ	จำนวน 3 ข้อ
2. การจูงใจ	จำนวน 4 ข้อ
3. วัฒนธรรมองค์กร	จำนวน 4 ข้อ
4. โครงสร้างองค์กร	จำนวน 3 ข้อ
5. เทคโนโลยี	จำนวน 4 ข้อ
6. การทำงานเป็นทีม	จำนวน 6 ข้อ
7. การติดต่อสื่อสาร	จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. การศึกษาและการเตรียมการ	จำนวน 4 ข้อ
2. การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา	จำนวน 6 ข้อ
3. การนำแผนการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้	จำนวน 5 ข้อ
4. การตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพการศึกษา	จำนวน 5 ข้อ
5. การพัฒนาและการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	จำนวน 3 ข้อ
6. การเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก	จำนวน 3 ข้อ

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อย ที่สุด ของลิเคิร์ต (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, น. 107-108) โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้ค่าน้ำหนัก 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ในระดับน้อย ให้ค่าน้ำหนัก 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ในระดับปานกลาง ให้ค่าน้ำหนัก 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันภายใน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในระดับดี ให้ค่าน้ำหนัก 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ในระดับดีมาก ให้ค่าน้ำหนัก 5 คะแนน

การสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงพัฒนาการ ความหมาย แนวคิด หลักการ ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการขั้นตอนการดำเนินงาน ตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ

2. นำข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษาวรรณกรรม เอกสาร ตำรา และ ผลงานวิจัยต่าง ๆ มาเขียนนิยาม สิ่งที่ต้องการ วัด สังเคราะห์เป็นกรอบ แนวคิด และสร้างเครื่องมือ สำหรับการวิจัยโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ให้คำปรึกษา

3. นำข้อคำถามของแบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำชี้แนะ ตรวจสอบภาษา ความตรง และวิเคราะห์ข้อคำถาม แก้ไขให้เหมาะสม

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน ให้ช่วยตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และวิเคราะห์ข้อคำถาม แก้ไขให้เหมาะสมตามโครงสร้างและ เนื้อหาสำนวนภาษา ของแบบสอบถาม โดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้อง IOC (Index of Congruence) เพื่อให้ข้อคำถามมีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00

5. นำผลการตรวจสอบแบบสอบถาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงข้อคำถาม แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมถูกต้องอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ทำหน้าที่งานประกัน และครูที่ทำงานในสถานศึกษา ซึ่งเป็นประชากรนอกกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาแล้วนำข้อมูลเข้าระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่า ความเที่ยงเท่ากับ .977 (ภาคผนวก ข)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร และเพื่อแจ้งขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัยเขต ครูที่ทำหน้าที่ประกัน และครูที่สอนในสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

3.2 นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 279 ฉบับ ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมและส่งคืนแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวน 279 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งออก ได้รับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์ ได้ตอบคำถามเรียบร้อยแล้วให้ผู้วิจัย

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.4 บันทึกผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รวบรวมมาทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ และจัดระเบียบข้อมูลนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 100) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ มากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ มาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ ปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ น้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับ น้อยที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่สัมพันธ์ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) นำเสนอข้อมูล รูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ของบาร์ทซ์ (Bartz, 1999, p. 184) ซึ่งได้พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ ดังนี้

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
0.81 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.61 - 0.80	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.41 - 0.60	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.21 - 0.40	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00 - 0.20	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก